

Avaluació CERCA sobre l'impacte de la recerca (RIA)

El passat mes de febrer vam compartir els resultats de l'avaluació dels centres CERCA, amb el director de la Institució CERCA, Lluís Rovira. En la prova pilot del **programa d'avaluació d'impacte social de la recerca** (RIA, Research Impact Assessment), el CERCA RIA Panel va atorgar la qualificació de A a la narrativa presentada per l'ICAC en relació al projecte Mons Observans, qualificació que només van obtenir cinc centres CERCA, d'entre els 38 que es van presentar.

En concret, el **projecte Mons Observans** va ser elogiat per la seva capacitat de dinamització del territori i posada en valor del patrimoni. Aquest reconeixement ens dona força per seguir treballant en aquest i altres projectes, malgrat la situació provocada per la pandèmia sanitària ha tingut un fort impacte en la previsió d'actuacions.

Som CERCA!

La **Institució CERCA** compta des de principis de 2021 amb **42 centres de recerca** de Catalunya, des de la recent incorporació de l'Institut Barcelona d'Estudis Internacionals (IBEI) i l'Institut d'Investigació i Innovació Parc Taulí (I3PT).

L'avaluació periòdica de l'activitat i el funcionament dels centres és una pràctica fonamental i del tot habitual en els sistemes més avançats i prestigiosos del món. El sistema CERCA segueix els estàndards internacionals i les avaluacions es fan a través d'un panel d'experts independents de reconegut prestigi.

Seguint el mandat del Parlament de Catalunya i, amb posterioritat, del Govern de la Generalitat de Catalunya, la Institució CERCA coordina l'avaluació periòdica dels centres de recerca CERCA amb l'objectiu d'analitzar el compliment de la missió que tenen encomanada.

Coneixeu el projecte de Mons Observans?

Mons Observans, el Parc Arqueològic i de Natura de Can Tacó - Turó d'en Roina, és el resultat d'un **projecte coordinat per l'ICAC** entre 2004 i 2017 que tenia per objectiu l'estudi, excavació i posada en valor del **jaciment arqueològic romà de Can Tacó - Turó d'en Roina**; un jaciment clau del primer moment de la romanització a Iberia.

Considerat un establiment residencial de control territorial d'època republicana, el jaciment va ser declarat BCIN el 2008. Es tracta d'una residència amb elements de fortificació i amb funcions de comandament del segle II aC que dominava l'antiga via Augusta i que, actualment, és el principal reclam cultural d'un parc natural de 2.500 m² que s'emplaça en els municipis Montmeló i de Montornès del Vallès (Barcelona).

Imatge de la cisterna petita consolidada al jaciment de Can Turó (Mons Observans). Foto: ICAC

A través d'un finançament FEDER, la col·laboració dels ajuntaments amb l'ICAC va confluïr en la **creació del Parc Arqueològic Mons Observans**, un projecte que ha tingut un impacte important per al coneixement històric i la percepció social del patrimoni, i que ha contribuït a fomentar un sentiment de pertinença i identitat. A nivell local, el Parc ha esdevingut un pol de dinamització cultural a la zona.

La recerca científica s'inicià el 2003 i, fins el 2017, l'ICAC hi va dirigir un **projecte integral d'excavacions arqueològiques** i va assessorar els **treballs de restauració i d'adequació museística**, amb la col·laboració del Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana de la Universitat Autònoma de Barcelona. La **intervenció arquitectònica** del jaciment va ser dissenyada per l'Estudi d'Arquitectura de Toni Gironès Saderra i l'obra

va ser premiada a la XII Bienal Española de Arquitectura y Urbanismo 2013 dins la categoria Protecció del Territori i el Paisatge. Posteriorment ha rebut altres distincions.

El 2018 el projecte va rebre la Medalla d'Or en la sisena edició del Premi Internacional d'Arquitectura Domus Fassa Bortolo de la Universitat de Ferrara. El certamen premia l'excel·lència en el camp de la restauració i la recuperació arquitectònica i paisatgística. El projecte va ser escollit pel seu elevat valor mediambiental i per la novedosa proposta d'ordenació de les restes

arqueològiques.

Segons el jurat del premi, dirigit per l'arquitecte italià Riccardo Dalla Negra, «es tracta d'un projecte absolutament innovador que resulta en un conjunt arquitectònic perfectament integrat en el paisatge circumdant, que respecta les restes arqueològiques i, al mateix temps, és autònom a nivell figuratiu: la creativitat posada al servei d'allò preexistent».

El Parc Arqueològic Mons Observans duu a terme regularment diverses activitats educatives i de divulgació del coneixement i la recerca arqueològica; com visites guiades, visites teatralitzades, tallers sobre cultura romana o tallers sobre arqueologia. Seguint les mesures per contenir el brot de la Covid-19, el Parc ha suspès totes les activitats de caràcter cultural des del mes de novembre de 2020, però el personal del Parc continua treballant a porta tancada per tenir-ho tot a punt quan es puguin obrir les activitats i també per posar en marxa activitats participatives en línia mitjançant les xarxes socials.

Imatge d'un taller educatiu arqueològic al Parc Arqueològic. Foto: Mons Observans

---

Projecte relacionat: Implantació i model de ciutat del *conuentus Tarraconensis*. Els jaciments arqueològics de Iesso (Guissona), Can Tacó – Turó d'en Roina / *Mons Observans* (Montmeló – Montornès del Vallès) i *Iulia Libica* (Llívia) 2014/100660
